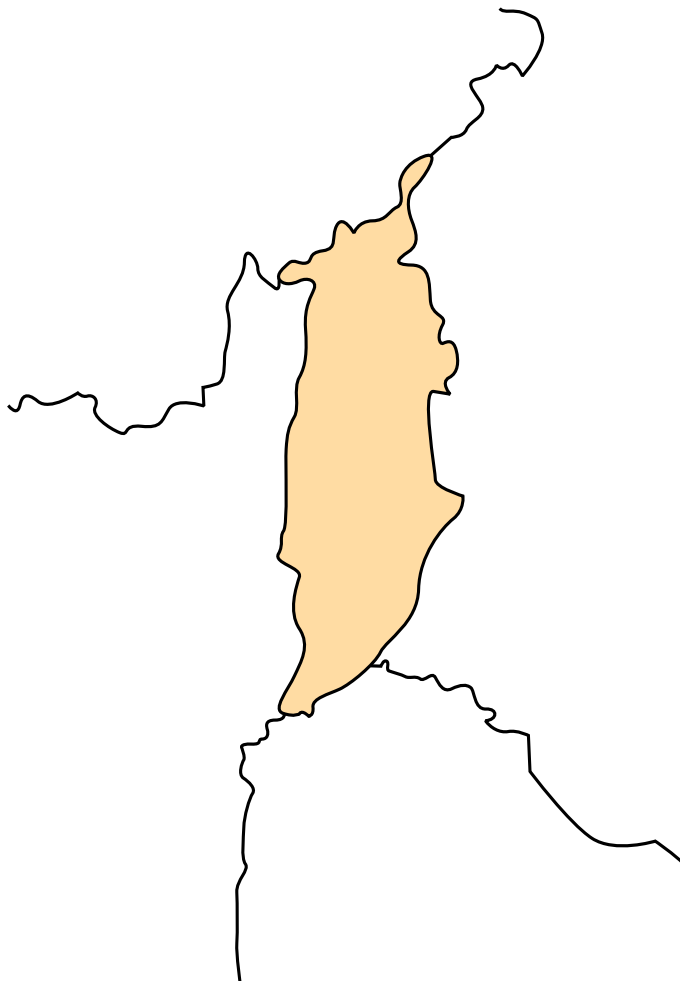

Golanské výšiny

Štěpán Doležal
stepan.dolezal@amo.cz

1 JAK ČÍST BACKGROUND?

Hlavním úkolem *backgroundu* je poskytnout delegátům základní informace o jednom z bodů agendy, jímž se budou zabývat během jednání ve svém orgánu. V tomto případě se background zabývá Golanskými výšinami, které jsou bodem agendy Zvláštního výboru pro politické otázky a otázky dekolonizace (SPE-CPOL). Background sám o sobě by měl delegátům sloužit jako výchozí bod při studiu dané problematiky. Po jeho přečtení by se delegáti měli základně orientovat v probírané otázce a rozumět důležitým pojmům. Pro další směřování je zásadní sekce *Otázky pro jednání*, ze kterých by měli delegáti vycházet při sepsání stanoviska svého státu. Jak už bylo zmíněno, background slouží jako jakýsi odrazový můstek, pro sepsání stanoviska je však důležité vyhledat i další zdroje. Proto je dobré využít i sekci *Doporučené a rozšiřující zdroje*, kde jsou zmíněny odkazy na užitečné informace o dané problematice.

2 ÚVOD

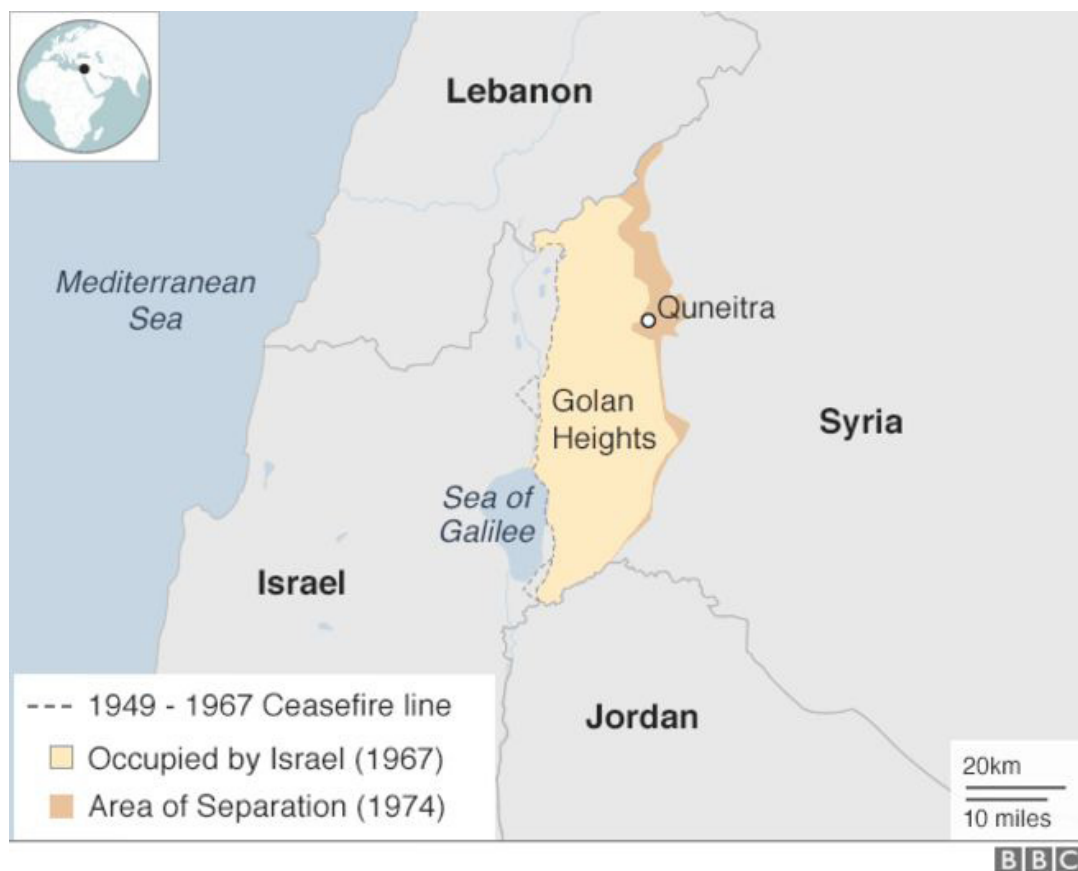
Golanské výšiny jsou hraničním územím mezi Izraelem a Sýrií. Jejich strategický význam je dán nejen jejich blízkostí syrskému hlavnímu městu Damašku (asi 60 km), ale také krajinou se zdroji vody, úrodnou půdou a skutečností, že se jedná o náhorní plošinu v jinak nížinatém okolí. Pro mezinárodní společenství začíná spor o toto území v červnu roku 1967, kdy tenze mezi koalici arabských států (zejména Egyptem, Sýrií a Jordánskem) a Izraelem přerostla v otevřený konflikt, a započala tak třetí arabsko-izraelská válka – tzv. šestidenní. Následkem tohoto konfliktu bylo zabránění několika území Izraelem – Sinajského poloostrova, Západního břehu Jordánu, Pásmo Gazy a pro nás nejdůležitějších Golanských výšin.¹

Mezinárodní společenství obratem jednalo a Rada bezpečnosti schválila rezoluce odsuzující okupaci a apelovala k okamžitému odstoupení zmiňovaných území. Avšak narozdíl od Sinajského poloostrova, který Izrael

odstoupil roku 1982 jako součást mírových jednání s Egyptem,² se Golanských výšin odmítá vzdát i navzdory každoročnímu odsouzení okupace Valným shromážděním, které se touto otázkou zabývá pod názvem *The occupied Syrian Golan*.³

Roku 1981 přijal izraelský parlament (Knesset) zákon o Golanských výšinách, kterým území *de facto* anektoval.⁴ Anexe však nebyla uznána žádným jiným státem (až do března 2019, kdy prezident USA Donald Trump prohlásil území za izraelské),⁵ a tak se z pohledu obecně uznávaného mezinárodního práva jedná o ilegální vojenskou okupaci (pro rozdíl mezi anexí a okupací viz *Kapitola 3*).

Čtvrtý výbor Valného shromáždění pro politické otázky a otázky dekolonizace (SPECPOL) má jako jeden z hlavních bodů své agendy izraelsko-palestinský konflikt, a i když spor o Golanské výšiny vede Izrael se Sýrií, spadá do této agendy rovněž jako součást celoregionálního konfliktu.⁶

Obr. 1: Lokace Golanských výšin⁵¹

3 VYSVĚTLENÍ POJMŮ

Pro správné porozumění problematice projednávané v tomto backgroudu je důležité zmínit a definovat používané termíny. Zejména pak termíny, u kterých může dojít k nejasnostem a nesprávnému použití či záměrné misinterpretaci. Pro nás jsou nejdůležitější výrazy *vojenská okupace* a *anexe*. Níže jsou tyto pojmy vysvětleny dle definic obecně platných v mezinárodním právu.

3.1 Invaze

O invazi se jedná, má-li útočící ozbrojená složka v úmyslu napadené území využívat dočasně za účelem strategického či jiného využití v boji s nepřátelskou stranou. Při invazi nedochází k nabytí autority nad daným územím.⁷

3.2 Vojenská okupace

Území je považováno za okupované, pokud je pod kontrolou nepřátelské armády,⁸ a to za předpokladu, že je okupující složka schopna vykonávat svou moc. Stáhnou-li se

okupující složky z daného území a moc je navrácena legitimní vládě, okupace končí. Pojem vojenská okupace je definován v čl. 42 *Haagské úmluvy* z roku 1907 a v čl. 2 *Ženevské úmluvy* z roku 1949 (viz *Kapitola 9: Doporučené a rozšiřující zdroje*). Ta říká, že o vojenskou okupaci se jedná i v případě, nesetká-li se okupující armáda s ozbrojeným odporem a nezíská-li legální moc nad daným územím.⁹ Dle mezinárodního humanitárního práva je také jakákoliv okupace území nelegitimní.¹⁰

Výše zmiňované úmluvy rovněž stanoví principy a pravidla platná pro okupující složky. Okupant musí např. zajistit pořádek, stabilitu a veřejnou bezpečnost na okupovaném území, nesmí si brát rukojmí, také přesun civilního obyvatelstva okupující moci na okupované území je zakázán atd.¹¹

3.3 Anexe

Anexe je formální akt, při kterém dochází k nabytí suverenity často nad dříve vojensky okupovaným územím a k *připojení tohoto území k jinému státu*. Anexe bývá často neuznána mezinárodním společenstvím, příkladem je ruská anexe Krymu v roce 2014¹² nebo právě izraelská anexe Golanských výšin v roce 1981.

4 SITUACE V REGIONU

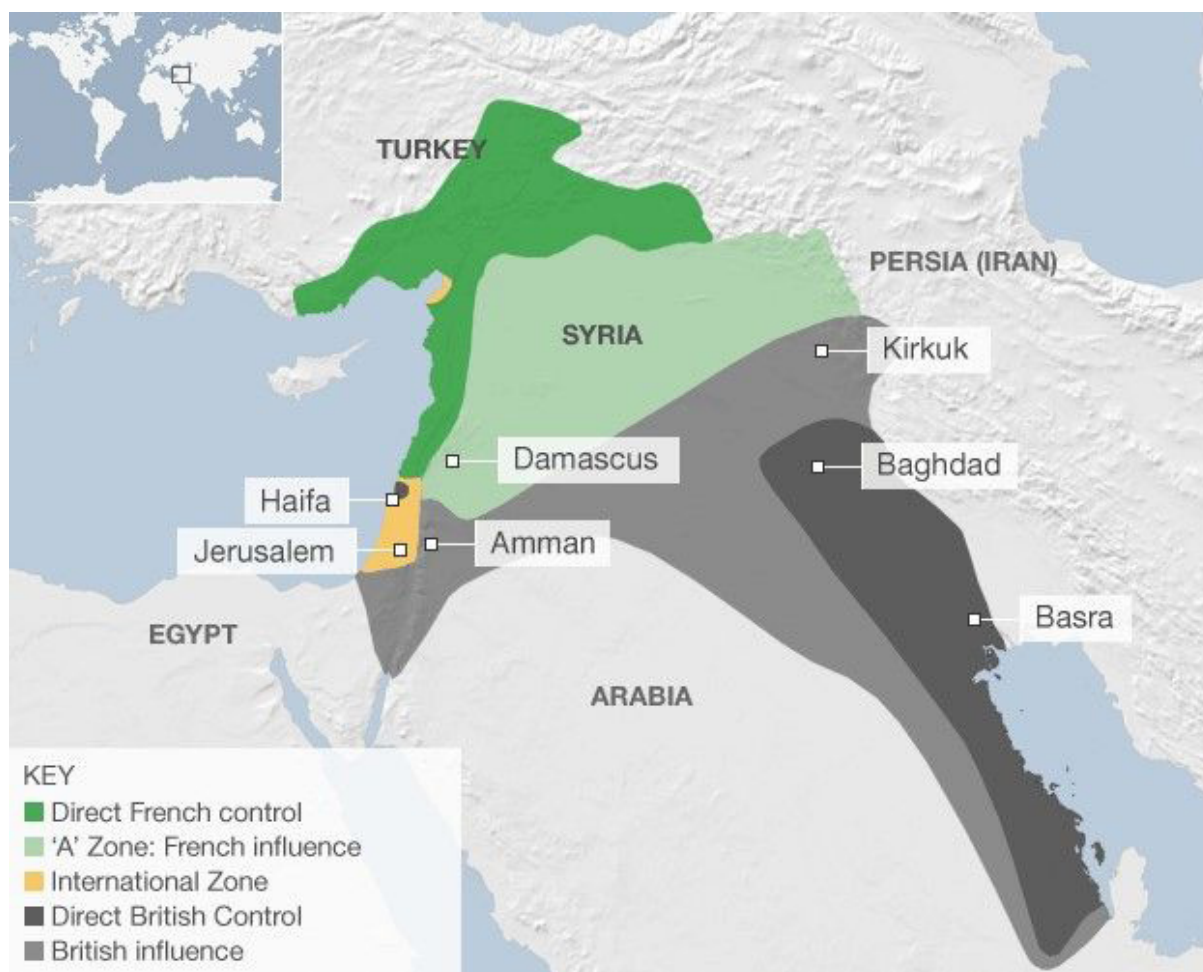
4.1 Historický kontext

Historický kontext je taktéž zásadní pro správné chápání námi řešené otázky. Podíváme se na vývoj území od konce první světové války, na vznik státu Izrael po druhé světové válce a na následujících pět arabsko-izraelských válek – zejména pak válku šestidenní, při níž došlo k zabránění Golanských výšin, a válku jomkipurskou, po které mezinárodní společenství přišlo s četnými opatřeními, jak dalším válkám zamezit, a uklidnit tak situaci v regionu. Poté již nebudeme pokračovat v chronologickém výčtu konfliktů v regionu, jako jsou intifády (takto se označují povstání Palestinců proti Izraeli především na Západním břehu a v Pásmu Gazy) nebo válka v Libanonu (které už nejsou tak relevantní pro tento background), ale zaměříme se na vývoj v oblasti samotných Golanských výšin.

4. 1. 1 Období do konce 2. světové války (1918–1945)

Od roku 1517 až do konce první světové války bylo území Palestiny pod Osmanskou říší. V roce 1920 vzniklo v rámci Společnosti národů mandátní území Palestina (dnešní Palestina, Izrael a Jordánsko) pod správou Velké Británie. Sýrie (včetně Golanských výšin) a Libanon patřily do mandátního území spravovaného Francií.¹³

Tehdejší britský ministr zahraničí Arthur Balfour vyjádřil tzv. *Balfourovou deklarací* možnost vzniku židovské domoviny na území Palestiny za předpokladu, že dojde k poklidnému soužití s tamním arabským obyvatelstvem a ke vzájemnému respektování kulturních, etnických a náboženských rozdílů. Avšak interpretace tohoto dokumentu je dodnes jednou z největších kontroverzí regionu.¹⁴

Obr. 2: Mapa zobrazující rozdělení mandátních území na Blízkém východě⁵²

4. 1. 2 Vznik státu Izrael a první arabsko-izraelská válka

Dva roky po vzniku OSN (1947) byla zřízena zvláštní komise OSN pro Palestinu (UNSCOP), která předala Valnému shromáždění návrh rezoluce. Svým hlasem ji podpořilo 33 států, 10 se zdrželo a 13 ji odmítlo, čímž byla schválena jako rezoluce č. 181.¹⁵ V této rezoluci byl navržen vznik dvou států na palestinském území – arabské Palestiny a židovského Izraele, který vyhlásil nezávislost 14. května 1948 (den před vypršením britského mandátu).¹⁶ Dále zde bylo navrženo vymezení hranic a mezinárodní správa města Jeruzaléma.¹⁷

Rezoluce však byla arabskými státy odmítnuta, a Izrael byl tak krátce po svém vzniku napaden koalici arabských států, v jejichž čele stály Egypt a Sýrie (která ovládala strategicky velice výhodné Golanské výšiny). Tento konflikt známe jako první arabsko-izraelskou válku. Izraelský plán pro vyřešení situace se nazýval *Dalet* nebo také *Plán D* a měl za úkol nově vzniklý stát zajistit, zejména skrze ochranu vzdálenějších židovských osad, které se velmi často nacházely v obklíčení arabského území. Asi nejhůře na tom byly osady v oblasti Galilei (území hraničící s Golanskými výšinami v dnešním Izraeli), které byly z náhorní plošiny snadným cílem.¹⁸

Konflikt skončil následující rok a započal zvětšování území Izraele. Už v roce 1949 bylo Pásmo Gazy zmenšeno do podoby, v jaké se nachází i dnes, a začala tak palestinská imigrace do Západního břehu, Jordánska, Libanonu a Sýrie. Byla také zabráněna značná část Západního břehu Jordánu a palestinské území v severní části země.¹⁹

4. 1. 3 Suezská krize a šestidenní válka

Druhá arabsko-izraelská válka, známá též jako sinajská, proběhla jako součást Suezské krize. V roce 1956 znárodnil egyptský prezident Gamál Násir britsko-francouzskou Společnost Suezského průplavu. To vedlo ke snaze Velké Británie a Francie s pomocí Izraele vyprovokovat ozbrojený konflikt.²⁰ Izrael zabral Sinajský poloostrov a krátce poté Velká Británie s Francií vysadily své jednotky u Suezského průplavu. Následkem bylo historicky úplně první krizové zasedání Valného shromáždění, které apelovalo na příměří a stáhnutí veškerých vojsk z cizího území.²¹ Tento apel Izrael vyslyšel a poloostrov opustil. Dále dalo Valné shromáždění vzniknout tzv. Pohotovostním jednotkám OSN (UNEF),

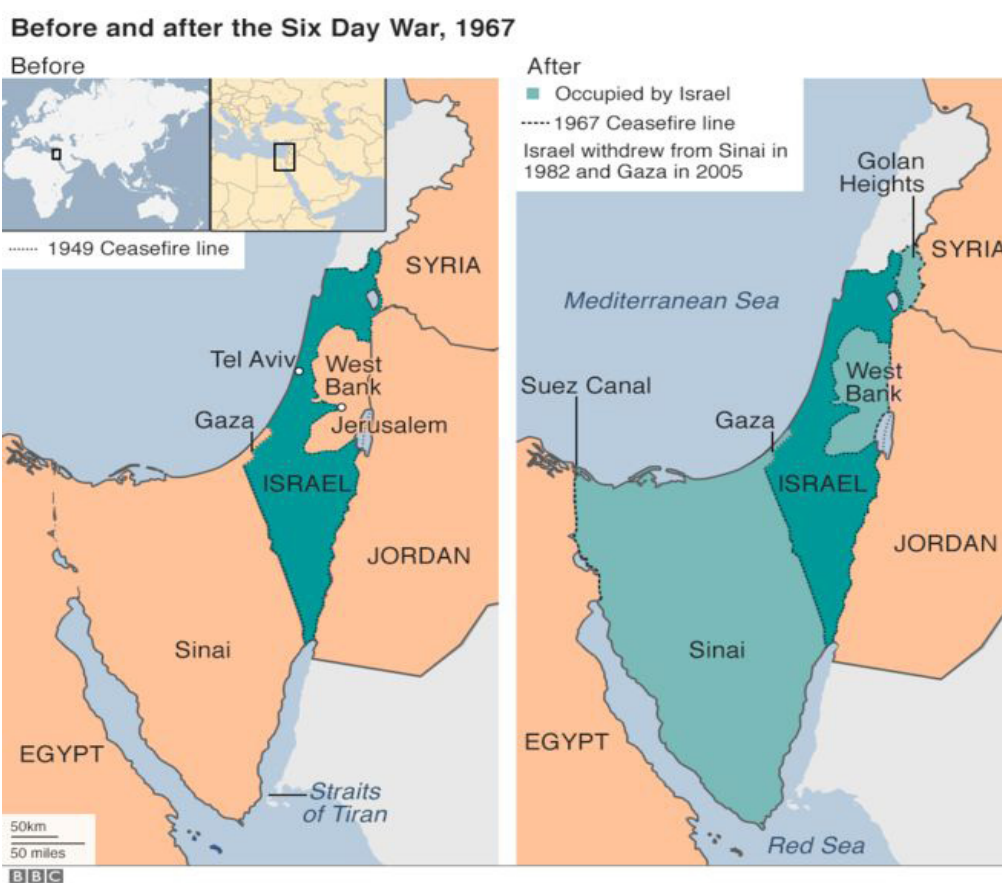
kteří měly po skončení konfliktu na Sinajském poloostrově zůstat v rámci peacekeepingové mise.²²

Egypt a Sýrie již delší dobu podporovaly guerillovou (partyzánskou) válku Palestinců proti Izraeli a v dubnu 1967 docházelo k prvním, převážně leteckým, konfrontacím mezi Sýrií a Izraelem. Egypt si 16. května vyžádal, aby se mírové jednotky OSN stáhly ze Sinajského poloostrova, a sám začal soustředit své síly na hranici s Izraelem. Celá situace vyeskalovala poté, co se již zmiňovaný egyptský prezident Gamál Násir na základě nepřesných sovětských informací o soustředění izraelského vojska na syrské hranici rozhodl k blokadě jediného izraelského přístupu k Rudému moři – přístavu Ejlát. Izrael následně zareagoval preventivním leteckým útokem na egyptská letiště, čímž prakticky

ochromil vzdušnou sílu Egypta. Tak započala třetí arabsko-izraelská válka (tzv. šestidenní). Bojovalo se celkem na třech frontách: egyptské – na Sinajském poloostrově a v Pásmu Gazy, jordánské – na Západním břehu Jordánu a ve východním Jeruzalému a syrské – na Golanských výšinách. Navzdory velké přesile arabské koalice Izrael nejen odolal, ale i obsadil všechna zmíněná území.²³

V reakci na okupaci

Golanské výšiny díky své blízkosti od syrského hlavního města Damašku (asi 60 km) mohou sloužit k nátlaku na Sýrii při hrozbě dalších konfliktů, jako „nárazník“ proti postupu syrských vojsk nebo mohou být podnětem k lepší pozici při jednáních.⁵³

Obr. 3: Izrael před a po šestidenní válce⁵⁴

těchto území přijala Rada bezpečnosti *rezoluci 242 (1967)*, která vyzvala Izrael k okamžitému stažení vojsk z okupovaných území a navrácení jejich správy původním státům (viz kapitola 5.1).

4.1.4 Čtvrtá a pátá arabsko-izraelská válka a dopad konfliktu na region

Sami Izraelci s takovým úspěchem ve válce nepočítali, a neměli tak připravený žádný plán, jak s nově nabytým územím naložit a jak jej spravovat. Jednou z možností bylo vyměnit území za sjednání garance míru. Než se tak ale stihlo stát, rozhodl se Násir s pomocí sovětského vybavení a raket pokračovat v konfliktu v okolí Suezského průplavu, kde docházelo k vzájemnému ostřelování nepřátelských pozic, ve snaze vyčerpat Izrael hospodářsky. Proto se také o čtvrté arabsko-izraelské válce referuje jako o *opotřebovací*. Ta ovšem nebývá udávána jako samotný konflikt, nýbrž jako pokračování té šestidenní nebo jako začátek války jomkipurské.²⁴

Z iniciativy Egypta a Sýrie byl v roce 1973 proveden překvapivý útok na dvou frontách (Egypt překročil Suez a syrské složky zaútočily na Golanské výšiny) za účelem znovuzískání Izraelci dobytého území, a začala tak pátá arabsko-izraelská válka neboli válka jomkipurská, jelikož útok proběhl během největšího židovského svátku Jom Kipur. Izrael nebyl na válku řádně připraven a zásoben, musel se tak obrátit ke Spojeným státům s žádostí o pomoc, zatímco arabské země byly podporovány Sovětským svazem. Tak došlo k další z mnoha nepřímých konfrontací mezi těmito dvěma mocnostmi v rámci studené války. Izrael se však z překvapivého útoku rychle vzpamatoval, znovu obsadil Golanské výšiny a začal soustředit své síly směrem na Damašek.²⁵

Na nátlak OSN a *rezoluce Rady bezpečnosti č. 338*²⁶ bylo jak se Sýrií, tak s Egyptem podepsáno příměří roku 1974 a na Golanských výšinách vznikla tzv. *buffer zone* – hraniční zóna s mírovými jednotkami OSN (UNDOF).²⁷

4.2 Od válek po současnost

Golanské výšiny byly zabrány roku 1967 a roku 1981 izraelský parlament (Knesset) přijal zákon o Golanských výšinách, kterým území *de facto* anektoval.²⁸ Ale jak již bylo zmíněno v úvodu, není tato anexe v souladu s mezinárodním právem a (vyjma USA) uznána žádným jiným státem, a tak je právně neplatná. Měl by se tudíž používat termín okupace, nikoliv anexe.²⁹

Izrael se do dnešního dne odmítá území Golanských výšin vzdát i navzdory *rezolucím Rady bezpečnosti 242 (1967) a 338 (1973)*.³⁰ Naopak ze Sinajského poloostrova se Izrael stáhl v roce 1982 pro naplnění mírových dohod po jomkipurské válce a pro uklidnění situace s Egyptem.³¹ Vyjednávání s Palestinou byla neúspěšná a pásma Gazy je stále

spornou oblastí (i vzhledem k tomu, že jej ovládá hnutí Hamás) stejně jako Západní břeh Jordánu, který je stále *de facto* okupován Izraelem.³²

Rovněž neúspěšné

byly také snahy o vyjednávání o Golanské výšiny se Sýrií. Nejdřív mezi lety 1994 a 1995 a poté mezi lety 1999 a 2000 proběhlo vyjednávání o podmínkách odstoupení území. Zatímco Sýrie si přála kompletní odstoupení území a zavedení hranic takových, jaké byly před rokem 1967, Izrael si přál ponechat kontrolu nad územím okolo Galilejského jezera, jelikož je jejich hlavním zdrojem pitné vody. Dále si Izrael přál sérii bezpečnostních opatření – například zřízení alespoň jedné izraelské základny nebo mezinárodní dohled nad územím v čele s USA, pokud by byly výšiny skutečně navráceny. Vzájemně na své podmínky nemohly Izrael se Sýrií přistoupit, a tak jsou jednání kvůli tomuto bodu do dnes zablokovaná.³³

Hnutí Hamás bylo založeno roku 1987 a jeho hlavním cílem bylo navrácení palestinských území Palestincům pomocí svaté války (tzv. džihádu). V roce 2006 dokonce vyhrálo volby do Palestinské legislativní rady a po ozbrojených konfrontacích s opozičním hnutím Fatah bylo pod správu Hamásu svěřeno Pásmo Gazy, zatímco Fatah dostal Západní břeh Jordánu.⁵⁵

4.3 Aktuální vývoj

Mírové síly OSN (UNDOF) opustily demilitarizované pásmo mezi Izraelem a Sýrií v roce 2014. Důvodem opuštění území byl incident, při němž teroristická organizace Al-Káida unesla a následně opět propustila 45 příslušníků mírových sil.³⁴ a rovněž obsazení tohoto území povstaleckými složkami v rámci syrské občanské války probíhající od arabského jara v roce 2011. Obsazena byla též oblast města Kunejtry, která tvoří hraniční přechod mezi Izraelem a Sýrií. UNDOF se do demilitarizovaného území opět vrátila v druhé polovině roku 2018.³⁵

K zásadnímu zvratu v problematice Golanských výšin došlo v březnu roku 2019. Prezident Spojených států Donald Trump uznal jako první ze všech představitelů členských států OSN legitimitu anexe,³⁶ což Rada bezpečnosti na svém zasedání odsoudila (nikoliv však dokumentem).³⁷ Tomu v rámci stále se zlepšujících vztahů mezi USA a Izraelem předcházelo uznání Jeruzaléma jakožto hlavního města Izraele.³⁸ Vystává nyní otázka, zdali se k tomuto kroku připojí i další státy a zdali se v budoucnu Golanské výšiny opravdu stanou legitimní součástí Izraele uznanou mezinárodním společenstvím.

4.4 Obyvatelstvo Golanských výšin

Pro správný přehled v otázce Golanských výšin je rovněž důležité vědět, kdo v oblasti žije, jaký je počet civilního obyvatelstva, a hlavně jaký je poměr mezi arabským a židovským etnikem a jaké je jejich soužití.

Golanské výšiny mají primárně sloužit jako vojenské území. Izraelci a stejně tak Syřané koncentrují armádní složky na hranici demilitarizovaného pásma. Golanské výšiny mají dnes pouze cca 50 000 obyvatel, z nichž je zhruba 22 000 židovského původu a zhruba 27 000 původu nežidovského (z drtivě většiny specifické drúzské etnikum).³⁹ Stálá mise Syrské arabské republiky při OSN (tedy jedna ze stran konfliktu) na svých stránkách uvádí, že před izraelskou okupací byly Golanské výšiny domovem více než 140 000 Syřanů, z nichž byla většina vyhnaná a byl jí udělen status tzv. *vnitřně přesídlené osoby* (VPO, ang. *Internally Displaced Persons – IDPs*).⁴⁰

Izrael ihned po anexi umožnil původnímu syrskému

obyvatelstvu nabyt izraelské občanství, ale i dnes je mezi původními Syřany pouze 15–20 % těch, co jej přijali.⁴¹ Nové generace obyvatel necítí silné vazby k Sýrii, a tak bude izraelských občanů pravděpodobně přibývat.⁴² Čtvrtý výbor Valného shromáždění ve svém každoročním návrhu *rezoluce The occupied Syrian Golan* tuto praktiku označuje jako vnučování izraelského občanství Syřanům a vyžaduje zastavení této činnosti.⁴³

Rada pro lidská práva rovněž každoročně předkládá Valnému shromáždění rezoluci pod názvem *Human rights in the occupied Syrian Golan*, ve které mimo jiné zmiňuje porušování lidských práv původních syrských obyvatel ze strany Izraele, například vyhánění těchto obyvatel z jejich domovů pro účel výstavby vojenských zařízení nebo pro nově příchozí Izraelce.⁴⁴

Vnitřně přesídlené osoby jsou osoby vyhnané ze svého původního domova. Pomoc nevyhledávají na území jiného státu, nýbrž v zemi svého původu. Tyto osoby jsou pod právní ochranou svého státu, i pokud jsou vládnoucí orgány země důvodem jejich útěku.⁵⁶

5 MEZINÁRODNÍ SPOLEČENSTVÍ O OKUPACI

5.1 Rada bezpečnosti

Výše zmiňovaná *rezoluce Rady bezpečnosti č. 242 (1967)* vyzvala Izrael k odstoupení a stažení vojsk z okupovaných území cizích států po šestidenní válce.⁴⁵ *Rezoluce č. 338 (1973)* ukončila jomkipurskou válku a vybídla k jednání o podmínkách odstupu území.⁴⁶ Primárním zájmem Rady bezpečnosti bylo co nejrychlejší ukončení konfliktu a navrácení stavu do doby před válkami, ve kterých došlo k obsazení cizího území (zejména před válkou šestidenní).

V roce 1981 schválila Rada bezpečnosti *rezoluci 497*, ve které odsoudila anexi Golanských výšin jako bezvýznamnou a neplatnou, pro legitimitu anexe se tehdy nevyslovil žádný stát.⁴⁷

5.2 Valné shromáždění a SPECPOL

Valné shromáždění se každoročně schází a projednává rezoluci *The occupied Syrian Golan*, kterou předkládá právě Čtvrtý výbor (SPECPOL). Dále také projednává výpomoc

palestinským uprchlíkům nebo otázka izraelských osad na palestinském nebo jiném okupovaném území. Tyto návrhy jsou přijaty vždy drtivou většinou členských států (vyjma tradičně Izraele, USA a několika dalších zemí) a mají prošetřit izraelské praktiky ovlivňující lidská práva Palestinců na okupovaných územích.

Čtvrtý výbor poté vyjadřuje nesouhlas s tím, že jsou výšiny již od roku 1967 ilegálně pod kontrolou izraelského vojska, dále se odkazuje k *rezoluci 497 (1981) Rady bezpečnosti* o neplatnosti anexe, odmítá zavedení izraelských zákonů a administrativy na zmíněném území nebo také odmítá vnučování izraelského občanství původnímu syrskému obyvatelstvu. Dále vybízí členské státy, aby neuznávaly jakoukoliv administrativní, ani legislativní činnost Izraele na Golanských výšinách.⁴⁸

Dle USA jsou však texty navrhované Čtvrtým výbor rize protiizraelské. Při jednání se podle Spojených států dávají Izraelcům za vinu všechny regionální problémy, aniž by byl zmíněn islámský terorismus, zejména pak v Pásmu Gazy, kdy nepadne jediná zmínka o organizaci Hamás.⁴⁹

6 SHRNU TÍ

Golanské výšiny jsou v současné době stále nevyřešeným sporem mezi Izraelem a arabským světem. Od arabsko-izraelských válek, při nichž došlo ke změnám v námi diskutovaném regionu, se mezinárodní společenství aktivně snažilo o návrat ke statu quo, avšak v otázce Golan nelze nalézt řešení. Jak Izrael, tak Sýrie nejsou ochotni přistoupit na podmínky toho druhého a kompromisu půjde dosáhnout jen stěží. Mezi lety 1999 a 2000 proběhlo vyjednávání o podmínkách odstoupení území. Zatímco Sýrie si přeje kompletní odstoupení území a zavedení hranic takových, jaké byly před rokem 1967, Izrael si přeje ponechat si kontrolu nad územím okolo Galilejského jezera. Jak již

bylo zmíněno, Golanské výšiny jsou strategicky příliš výhodné, aby byly Izraelem plně odstoupeny.⁵⁰

Postoj mezinárodního společenství (s výjimkou USA) reprezentovaný OSN je však jednoznačný. Anexe je ilegální a Izrael by měl navrátit území zpět Sýrii.

Delegáti by se měli zamyslet nad tím, jakým způsobem přistoupí k okupaci Golanských výšin Izraelem. Zdali ji odsoudí (jako tomu bylo ve Čtvrtém výboru v minulosti), nebo zda přinesou nové podněty do diskuse o odstoupení tohoto území, popř. za jakých podmínek. Velký zřetel by ovšem měli brát na již zmiňované platné rezoluce, a to jak Rady bezpečnosti, tak Valného shromáždění.

OTÁZKY PRO JEDNÁNÍ

1. Uznává váš stát existenci Izraele? Palestiny? Nebo obou států?
2. Měla by být uznána izraelská anexe Golanských výšin?
3. Účastnil se váš stát arabsko-izraelských válek, ať už přímo vojensky, nebo nepřímo podporou jedné ze zúčastněných stran? Jaké dopady to na něj mělo?
4. Na jaké straně izraelsko-palestinského konfliktu váš stát stojí?
5. Jak se váš stát staví k nedávným krokům zahraniční politiky USA?
6. Jak by mohl vypadat kompromis pro odstoupení Golanských výšin?

DOPORUČENÉ A ROZŠÍŘUJÍCÍ ZDROJE

Studie OSN o izraelsko-palestinském konfliktu:

<https://www.un.org/unispal/history/origins-and-evolution-of-the-palestine-problem/>

Názorné video o průběhu šestidenní války s komentářem:

<https://www.youtube.com/watch?v=hHqJ6pgdE-c&t=3s>

Článek BBC o tom, proč jsou Golanské výšiny důležité:

<https://www.bbc.com/news/world-middle-east-14724842>

Čtvrtá Haagská úmluva z roku 1907:

http://www.opbw.org/int_inst/sec_docs/1907HC-TEXT.pdf

Ženevské úmluvy z roku 1949:

<https://www.icrc.org/en/doc/assets/files/publications/icrc-002-0173.pdf>

Návrh rezoluce *The occupied Syrian Golan* předložený Čtvrtým výborem z roku 2018:

<https://undocs.org/en/A/C.4/73/L.22>

Valným shromážděním schválená rezoluce na návrh Čtvrtého výboru:

<https://www.un.org/unispal/document/the-syrian-golan-ga-resolution-ares73100/>

Jednotlivé zmíněné dokumenty UNSC o Golanských výšinách:

rezoluce č. 242: <http://unscr.com/en/resolutions/doc/242>

rezoluce č. 338: <http://unscr.com/en/resolutions/doc/338>

rezoluce č. 497: <http://unscr.com/en/resolutions/doc/497>

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

- 1 SCHULZE, Kirsten E. Arabsko-izraelský konflikt. Brno: CPress, 2012. ISBN 978-80-264-0000-4.
- 2 Israel returns Sinai to Egypt - UPI Archives. Top News, Latest headlines, Latest News, World News & U.S News - UPI.com [online]. Copyright © 2019 United Press International, Inc. All Rights Reserved. [cit. 30. 10. 2019]. Dostupné z: <https://www.upi.com/Archives/1982/04/25/Israel-returns-Sinai-to-Egypt/1136388558800/>
- 3 S/RES/242(1967) - E - S/RES/242(1967). eSubscription to United Nations Documents [online]. Dostupné z: [https://undocs.org/S/RES/242\(1967\)](https://undocs.org/S/RES/242(1967))
- 4 Golan heights law. Israel ministry of Foreign Affairs [online]. 1981 [cit. 2019-07-18]. Dostupné z: <https://www.mfa.gov.il/mfa/foreignpolicy/peace/guide/pages/golan%20heights%20law.aspx>
- 5 Golan Heights: Israel unveils 'Trump Heights' settlement - BBC News. BBC - Homepage [online]. Copyright © 2019 BBC. [cit. 22. 09. 2019]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-48656431>
- 6 UN General Assembly - Fourth Committee - Special Political and Decolonization. GENERAL ASSEMBLY OF THE UNITED NATIONS [online]. [cit. 2019-7-18]. Dostupné z: <https://www.un.org/en/ga/fourth/>
- 7 invasion | Definition of invasion in English by Lexico Dictionaries. [online]. Copyright © 2019 Lexico.com [cit. 18. 07. 2019]. Dostupné z: <https://www.lexico.com/en/definition/invasion>
- 8 Occupation and international humanitarian law: questions and answers - ICRC. International Committee of the Red Cross [online]. [cit. 2019-7-18]. Dostupné z: <https://www.icrc.org/en/doc/resources/documents/misc/634kfc.htm>
- 9 Tamtéž
- 10 Biståndsorganisationen Diakonia - Diakonia [online]. Copyright © [cit. 19. 08. 2019]. Dostupné z: <https://www.diakonia.se/globalassets/documents/ihl/ihl-resources-center/fact-sheets/occupation-under-international-law.pdf>
- 11 Tamtéž
- 12 K pátému výročí anexe Krymu. Jak Rusko zvolilo sankce, chudobu a konfrontaci s vnějším světem—ČT24 C Česká televize. ČT24—Nejdůvěryhodnější zpravodajský web v ČR—Česká televize [online]. Copyright © [cit. 18. 07. 2019]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelivize.cz/nazory/2759996-k-patemu-vyroci-anexe-krymu-jak-rusko-zvolilo-sankce-chudobu-a-konfrontaci-s-vnejsim>
- 13 Why border lines drawn with a ruler in WW1 still rock the Middle East - BBC News. BBC - Homepage[online]. Copyright © 2019 BBC. [cit. 29.08.2019]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-25299553>
- 14 Balfour Declaration | History & Impact | Britannica.com. Encyclopedia Britannica | Britannica.com [online]. Copyright ©2019 Encyclop [cit. 29.08.2019]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/event/Balfour-Declaration>
- 15 A/RES/181(II) - E - A/RES/181(II). eSubscription to United Nations Documents [online]. Dostupné z: [https://undocs.org/A/RES/181\(II\)](https://undocs.org/A/RES/181(II))
- 16 Tamtéž
- 17 Tamtéž

- 18 SCHULZE, Kirsten E. Arabsko-izraelský konflikt. Brno: CPress, 2012. ISBN 978-80-264-0000-4.
- 19 Tamtéž
- 20 Home [online]. Copyright © [cit. 24. 09. 2019]. Dostupné z: <https://ebha.org/ebha2007/pdf/Piquet.pdf>
- 21 FIRST UNITED NATIONS EMERGENCY FORCE (UNEF I) - Background (Summary). [online]. Copyright © United Nations [cit. 18. 07. 2019]. Dostupné z: <https://peacekeeping.un.org/mission/past/unef1backgr1.html>
- 22 FIRST UNITED NATIONS EMERGENCY FORCE (UNEF I) - Background (Summary). [online]. Copyright © United Nations [cit. 06.08.2019]. Dostupné z: <https://peacekeeping.un.org/en/mission/past/unef1backgr1.html>
- 23 SCHULZE, Kirsten E. Arabsko-izraelský konflikt. Brno: CPress, 2012. ISBN 978-80-264-0000-4.
- 24 LORCH, Netanel. The Arab-Israeli wars. Israel ministry of Foreign Affairs [online]. [cit. 06. 08. 2019]. Dostupné z: <https://www.mfa.gov.il/mfa/aboutisrael/history/pages/the%20arab-israeli%20wars.aspx>
- 25 SCHULZE, Kirsten E. Arabsko-izraelský konflikt. Brno: CPress, 2012. ISBN 978-80-264-0000-4.
- 26 Resolution 338. UNSCR - Search engine for the UN Security Council Resolutions [online]. [cit. 24. 07. 2019]. Dostupné z: <http://unscr.com/en/resolutions/doc/338>
- 27 Yom Kippur War | Summary, Causes, Combatants, & Facts | Britannica.com. Encyclopedia Britannica | Britannica.com [online]. Copyright ©2019 Encyclop [cit. 24. 07. 2019]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/event/Yom-Kippur-War>
- 28 Golan heights law. Israel ministry of Foreign Affairs [online]. 1981 [cit. 2019-07-18]. Dostupné z: <https://www.mfa.gov.il/mfa/foreignpolicy/peace/guide/pages/golan%20heights%20law.aspx>
- 29 Golan Heights: Why it matters to US, Israel and Syria | Middle East| News and analysis of events in the Arab world | DW | 22. 03. 2019. [online]. Copyright © 2019 Deutsche Welle [cit. 25. 09. 2019]. Dostupné z: <https://www.dw.com/en/golan-heights-why-it-matters-to-us-israel-and-syria/a-48019484>
- 30 viz další kapitola
- 31 ISRAELI COMPLETES PULLOUT, LEAVING SINAI TO EGYPT - The New York Times. The New York Times - Breaking News, World News & Multimedia [online]. Copyright © [cit. 06. 08. 2019]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/1982/04/26/world/israeli-completes-pullout-leaving-sinai-to-egypt.html>
- 32 Hamas | Definition, History, Ideology, & Facts | Britannica.com. Encyclopedia Britannica | Britannica.com [online]. Copyright ©2019 Encyclop [cit. 27. 09. 2019]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/topic/Hamas>
- 33 SCHULZE, Kirsten E. Arabsko-izraelský konflikt. Brno: CPress, 2012. ISBN 978-80-264-0000-4.
- 34 Syrian rebels surround Filipino UN peacekeepers in Golan Heights | World news | The Guardian. [online]. Copyright © 2019 Guardian News [cit. 25. 07. 2019]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/2014/aug/29/syria-rebels-filipino-un-peacekeepers-golan-heights>
- 35 UN Confirms Return Of Peacekeepers To Syrian-Israeli Border. Radio Free Europe / Radio Liberty [online]. [cit. 25. 07. 2019]. Dostupné z: <https://www.rferl.org/a/un-confirms-return-peacekeepers-syrian-israeli-border-golan-heights/29411105.html>
- 36 Golan Heights: Israel unveils 'Trump Heights' settlement - BBC News. BBC - Homepage [online]. Copyright © 2019

BBC. [cit. 25. 07. 2019]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-48656431>

37 Security Council Members Regret Decision by United States to Recognize Israel's Sovereignty over Occupied Syrian Golan | Meetings Coverage and Press Releases. Welcome to the United Nations [online]. Copyright © 2014, New York, NY 10017 [cit. 25. 09. 2019]. Dostupné z: <https://www.un.org/press/en/2019/sc13753.doc.htm>

38 U.S. Relations With Israel - United States Department of State. U.S. Department of State - United States Department of State [online]. [cit. 06. 08. 2019]. Dostupné z: <https://www.state.gov/u-s-relations-with-israel/>

39 Geography & Population - Golan Coalition. Home - Golan Coalition [online]. [cit. 24. 07. 2019]. Dostupné z: <https://www.golancoalition.org/facts/population/>

40 S/8158 - E - S/8158. eSubscription to United Nations Documents [online]. Dostupné z: <https://undocs.org/S/8158>

41 Jedna malá demonstrace. Obyvatelé okupovaných Golanských výšin jsou smířeni, že se k Sýrii nevrátí | iROZHLAS - spolehlivé zprávy. iROZHLAS - spolehlivé a rychlé zprávy [online]. Copyright © 1997 [cit. 24. 07. 2019]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/golanske-vysiny-reportaz-machacek-izrael-syrie-uznani-trump-usa-okupovane_1904041500_och

42 Tamtéž

43 A/C.4/73/L.22 - E - A/C.4/73/L.22. eSubscription to United Nations Documents [online]. Dostupné z: <https://undocs.org/en/A/C.4/73/L.22>

44 A/HRC/37/40 - E - A/HRC/37/40. eSubscription to United Nations Documents [online]. Dostupné z: <https://undocs.org/A/HRC/37/40>

45 Resolution 242. UNSCR - Search engine for the UN Security Council Resolutions [online]. [cit. 25. 07. 2019]. Dostupné z: <http://unscr.com/en/resolutions/doc/242>

46 Resolution 338. UNSCR - Search engine for the UN Security Council Resolutions [online]. [cit. 25. 07. 2019]. Dostupné z: <http://unscr.com/en/resolutions/doc/338>

47 S/RES/497%20(1981) - E - S/RES/497%20(1981). eSubscription to United Nations Documents [online]. [cit. 25. 07. 2019]. Dostupné z: [https://undocs.org/S/RES/497%20\(1981\)](https://undocs.org/S/RES/497%20(1981))

48 The Syrian Golan - GA Resolution (A/RES/73/100) - Question of Palestine. Welcome to the United Nations [online]. Dostupné z: <https://www.un.org/unispal/document/the-syrian-golan-ga-resolution-ares73100/>

49 Fourth Committee Approves 12 Drafts, Including 9 on Israeli-Palestinian Questions, as it Concludes Main Part of Seventy-Third Session | Meetings Coverage and Press Releases. Welcome to the United Nations [online]. Copyright © 2014, New York, NY 10017 [cit. 21. 08. 2019]. Dostupné z: <https://www.un.org/press/en/2018/gaspd688.doc.htm>

50 Golan Heights profile - BBC News. BBC - Homepage [online]. Copyright © 2019 BBC. [cit. 19. 08. 2019]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-14724842>

51 Golan Heights profile - BBC News. BBC - Homepage [online]. Copyright © 2019 BBC. [cit. 18. 07. 2019]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-14724842>

52 Tamtéž

53 Golan Heights profile - BBC News. BBC - Home [online]. Copyright © 2019 BBC. [cit. 22. 09. 2019]. Dostupné z: <https://www.bbc.co.uk/news/world-middle-east-14724842>

54 1967 war: Six days that changed the Middle East - BBC News. BBC - Homepage [online]. Copyright © 2019 BBC. [cit. 19. 07. 2019]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-39960461>

55 Hamas | Definition, History, Ideology, & Facts | Britannica.com. Encyclopedia Britannica | Britannica.com [online]. Copyright ©2019 Encyclop [cit. 27. 09. 2019]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/topic/Hamas>

56 Vnitřně přesídlené osoby | Na útěku ve vlastní zemi - UNHCR Czech Republic. UNHCR - The UN Refugee Agency [online]. Copyright © UNHCR 2001 [cit. 24. 07. 2019]. Dostupné z: <https://www.unhcr.org/cz/92-czkomu-pomahamevnitrne-presidleni-uprchlici-html.html>

Pražský studentský summit

Pražský studentský summit je unikátní vzdělávací projekt existující od roku 1995. Každoročně vzdělává přes 300 studentů středních i vysokých škol o současných globálních tématech, a to především prostřednictvím simulace jednání tří klíčových mezinárodních organizací – OSN, NATO a EU.

- studentsummit.cz
- summit@amo.cz
- facebook.com/studentsummit
- instagram.com/praguestudentsummit
- twitter.com/studentsummit
- youtube.com/studentsummit

Asociace pro mezinárodní otázky (AMO)

AMO je nevládní nezisková organizace založená v roce 1997 za účelem výzkumu avzdělávání v oblasti mezinárodních vztahů. Tento přední český zahraničně politický think-tank není spjat s žádnou politickou stranou ani ideologií. Svou činností podporuje aktivní přístup k zahraniční politice, poskytuje nestrannou analýzu mezinárodního dění a otevírá prostor k fundované diskusi.

Štěpán Doležal

Autor je spolupracovníkem Asociace pro mezinárodní otázky a členem přípravného týmu Pražského studentského summitu.

<p>POŘADATEL</p> <p>AMO.CZ</p>	<p>GENERÁLNÍ PARTNER</p> <p>The Kellner Family Foundation</p>
<p>TOP PARTNEŘI</p> <p>Zastoupení v České republice</p> 	
<p>PARTNEŘI</p> <p>Embassy of Canada Ambassade du Canada</p> <p>UNITED NATIONS Informační centrum OSN v Praze</p> 	
<p>MEDIÁLNÍ PARTNEŘI</p> 	

Autor: Štěpán Doležal
Imprimatur: František Novotný
Jazyková úprava: Tereza Novotná, Karolína Oškerová,
 Barbora Novotná
Sazba: Štěpán Doležal
Grafická úprava: Jaroslav Kopřiva

**Vydala Asociace pro mezinárodní otázky (AMO)
 pro potřeby XXV. ročníku Pražského studentského
 summitu.**

© AMO 2019

Asociace pro mezinárodní otázky (AMO)
 Žitná 27, 110 00 Praha 1
 Tel.: +420 224 813 460, e-mail: summit@amo.cz
 IČ : 65 99 95 33

www.amo.cz
www.studentsummit.cz